

KURYER LITEWSKI

W WILNIE DNIA 20 MARCA V.S. 1812 ROKU.

Z Petersburga dnia 2 Marca. Z BOZEY ŁASKI MY ALEXANDER PIERWSZY IMPERATOR I SAMOWŁADZCA WSZECH ROSSYY, i t. d. i t. d. Po rozpatrzeniu stanu terażniejszego przychodów i wydatków Państwa, znalazłszy je w należytem z sobą umiarkowaniu, rozważywszy opinią Rady Państwa, UZNALISMY za rzecz pożyteczną postanowić, co następuje: 1) Wszystkie potoczne wydatki, w obliczeniach ministerów i magistratur naczelnych, na rok 1812, po ostatecznem ich rozpatrzeniu, oznaczone za ławiać z dochodów teraz będących. 2) Na tej zasadzie Minister skarbu, ułożywszy ogółowe i szczegółowe listy wydatków, poda je porządkiem ustanowionym do należytego wykonania. 3) Obok ułożenia list takowych, podatki różnego rodzaju, jakim podlegają włościanie niektórych gubernii i mieszczanie przywieść do zrównania. O czém, podług szczególnego rozkładu Ministra skarbu, wydany będzie Rządzącemu Senatowi udzielnny Ukaz. W St. Petersburgu d. 29 stycznia 1812 roku. Na autentyku własną JEGO IMPERATORSKIEY Mości ręką podpisano tak: ALEXANDER. (Kontrasygnował: Hrabia Rumiancow Prezydent Rady Państwa Kanclerz.)

W imiennych Naywyższych JEGO IMPERATORSKIEY Mości rozkazach, danych Rządzącemu Senatowi, w roku 1812, z Podpisem własnoręcznym JEGO IMPERATORSKIEY Mości, wyrażono: 1) Dnia 6 Stycznia. Ukazem pod dniem 12 sierpnia 1812 roku, danym Rządzącemu Senatowi, ROZKAZALISMY wyprowadzenie, na mocy ukazu NASZEGO pod dniem 24 października, roku 1809, zatrzymywanej w porcie Ryzkim dla miejscowych potrzeb piątej części zboża wyprowadzającego się za morze, dla wiadomych okoliczności rozwiązać. Polegać na przedstawieniu i zaświadczeniu Gubernatora cywilnego Estlandzkiego, iż potrzeby mieszkańców pomienionej gubernii, bez zatrzymania piątej części zboża wyprowadzającego się za morze, dostatecznie są zabezpieczone, przez magazyny wiejskie i miejskie, oraz, że mając takowe zakłady i nadto mając jeszcze od czasów rządu szwedzkiego trwający pobór na rzecz magazynu zapisowego rewelskiego, za nastalą wolnością wyprowadzania zboża za granicę, nie może nastąpić niedostatek jego na wewnętrzne potrzeby gubernii, ROZKAZUIEMY wyprowadzania piątej części zboża z Rewla i innych miast nadmorskich gubernii Estlandzkiej dozwalać, podług ustanowionych zasad: około przywieżenia tego do skutku Rządzący Senat nie omieszkaj czynić należytego rozrządzenia. 2) Dnia 26 Stycznia. Naczelnikowi wydziału celnego Radziwiłłowskiego Konsyliarzowi Koleskiemu Chruszczow Naymiłosciwie ROZKAZUIEMY byź Wice-Gubernatorem gubernii Wołyńskiej, 3) *teyże datty*. Rządzcę Kancelaryi przy Gubernatorze Wołyńskim, Konsyliarza Nadwornego Ławrowa za gorliwą służbę Naymiłosciwie MIANUIEMY Konsyliarzem Koleskim. 4) Dnia 27 Stycznia. Stosownie do prośby Gubernatora cywilnego Nowogrodzkiego Aktualnego Kamerhera Wasilczykowa Naymiłosciwie UWALNIAMY go od tego obowiązku. 5) Dnia 24 Stycznia. Prezydentowi Sądu Kryminalnego Penzeńskiego Konsyliarzowi Stann Elahinowi ROZKAZUIEMY zostawać w Mini-

steryum policyi. 6) Dnia 30 Stycznia. Sprawuiącego obowiązek Ober-Sekretarza w oddziale 1szym 3go Departamentu Rządzącego Senatu, Konsyliarza Nadwornego Iskryckiego, mającego tę rangę od dnia 31 grudnia 1805 roku, w nagrodę gorliwej służby i prac szczególnych Naymiłosciwie MIANUIEMY Konsyliarzem Koleskim. 7) Dnia 31 Stycznia. Inspektora Medycznego Doktora w porcie Kronsztadzkim Konsyliarza Koleskiego Franka, za szczególniejszą gorliwość w służbie, Naymiłosciwie MIANUIEMY Konsyliarzem Stanu. 8) Dnia 20 Lutego. Manifestem pod dniem 29 Stycznia roku terażniejszego, postanowiono, podatki różnego rodzaju, którym podlegają włościanie i mieszczanie niektórych gubernii, przywieść do iednostayności. Na skutek czego, stosownie do szczegółowego rozkładu, przedstawionego NAM przez Ministra skarbu, ROZKAZUIEMY: *Naprzód*. Włościan różnego tytułu, osiadłych w guberniach: Woronezkiej, Kurskiej, Kaukazkiej, Słobodzko-Ukraińskiej, Kiiowskiej, Półtawskiej, Czernichowskiej, Katarynosławskiej, Tauryyskiej i Chersońskiej, a mianowicie: obywateli wojskowych, Kozaków, i kaptunów kozackich, koronnych, rangowych strzelców, bobrowników i ptaszników, koronno-pospolitych, którzy należeli do klasztorów i innych, do administracyi skarbowej należących słobodzkich włościan, Czerkasów ekonomicznych i sekwestrowych, pozostałych po wygasłych dziedzicach i wojskowych włościan, ile ich podług ostatniej rewizyi liczy się, porównać w opłacie czynszowego podatku, ustanowionego Manifestem dnia 2 Lutego 1810 roku, z innymi włościanami państwa, w iednychże z nimi guberniach osiadłych, podług klasyfikacyi gubernii. *Powtórę*. Z ludzi wolnych, mieszkających w guberniach pomorza Bałtyckiego i niektórych zachodnich, w miastach i na gruntach szlacheckich, pobierać nad płacący się dotąd podatek poduszny po pięć rubli od każdej męskiej duszy. *Potrzenie*. Na osiadłych w gubernii Tauryyskiej włościan mahometanśkiego wyznania nałożyć podatek poduszny po sześć rubli z duszy. *Poczwarte*. Na zapisanych w miastach teyże gubernii mieszczan i rzemieślników Mahometanów i Cyganów nałożyć dwurublowy poduszny podatek. *Popięte*. Do płacącego się teraz przez mieszczan w całym państwie podatku, dla zrównania z innemi stanami, przydadź jeszcze po trzy ruble z duszy. Rządzący Senat względem wykonania tego nie omieszkaj uczynić należytego rozporządzenia.

Naywyższe Reskrypta JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI, dane w roku 1811, z podpisem własnoręcznym JEGO IMPERATORSKIEY Mości.

1szy, dnia 26 października. Do Pana Palicyna Maiora. Szczególniejsze dowody oświeconey dobroczynności i pieczołowitości waszey dla cierpiącej ludzkości w ogóle, a szczególnie dla moralnego ukształcenia i pomyślności włościan waszych, zaświadczonych przez JEGO IMPERATORSKĄ WYSOKOŚĆ Xiążęcia Holsztyńsko-Oldenburskiego, zwróciły na was szczególniejszą MOIEJ uwagę.

Na okazanie szczególney MOIEY łaski, i na dowód względów MOICH na tak chwalebny przykład myśli i uczynków UZNAŁEM za rzecz słuszną, mianować was kawalerem Orderu świętego Równa-

Apostolskiego Xiążęcia Włodzimierza czwartey klasy, którego znaki dla włożenia na was przytém się przesyłaia.

2gi dnia 5 Listopada. Do JEGO IMPERATORSKIEY WYSOKOSCI Jenerał - Gubernatora Nowogrodzkiego, Twerskiego i Jarosławskiego Xiążęcia Holsztyńsko-Oldenburskiego Jerzego.

Przejrzawszy przedstawioną przez WASZĄ IMPERATORSKĄ Wysokość uchwałę Szlachty Twerskiej, którą zabezpiecza się opłata 700 t. r. przeznaczonych na robienie w Twerze kanału, wszystkie urządzenia iey zupełnie POTWIERDZAM.

Na dowod szczególniejszych względów MOICH na to przedsięwzięcie Szlachty, UZNAŁEM za rzecz przyzwoitą okazać łaskę MOJĄ przez dyplomna, tu przyłączone.

Deputatom Szlacheckim, wymienionym na liście od Was przedstawioney, PORUCZAM WASZĄ IMPERATORSKIEY WYSOKOSCI oświadczyć zupełną MOJĄ łaskę.

Gubernatorowi Cywilnemu Twerskiemu, za przyłożenie się iego do tej rzeczy, OSWIADCZAM ukontentowanie przez reskrypt tu przyłączony.

Sprawiącemu obowiązki Marszałka Szlacheckiego guberskiego Assessorowi Koleskiemu Nazimowemu, posyłam przy tem znaki Orderu ś. Anny 2 klasy z ustanowionym reskryptem.

Z BOŻEY ŁASKI MY ALEXANDER PIERSZY IMPERATOR I SAMOWŁADZCA Wszech Rossy i t. d. i t. d. i t. d.

Zacnemu Zgromadzeniu Szlachty Twerskiej.

Główny Dyrektor dróg komunikacyi, Jenerał Gubernator Nowogrodzki, Twerski i Jarosławski JEGO IMPERATORSKA WYSOKOSC Xiążę Holsztyńsko-Oldenburski Jerzy, przedstawił NAM uchwałę Szlachty Twerskiej, przez którą ona przyymie na siebie w przeciągu dwudziestu lat, powrócić skarbowi siedm-kroćtysięcy rubli, przeznaczonych na zrobienie kanału w Twerze.

Ten nowy okaz gorliwości i bezinteresowney ofiary dla dobra powszechnego przyymując z szczególniejszą łaską, UZNALISMY za rzecz słuszną okazać oną przez dyplomna niniejsze Zacnemu Zgromadzeniu Szlachty Twerskiej, a razem, na dowód NASZEY wdzięczności postanowić, co następuje.

I.) Podług życzenia Szlachty kanał ten nazywać Katarzyńskim.

II.) Kanał, po ukończeniu około niego roboty, poczytywać za własność całego zgromadzenia szlachty Twerskiej, zostawiając mu do zupełnego rozrządzenia rozdanie lub przedanie miejsc na tym kanale w pewney odległości położonych, iako też wszelkich poborów, które od zimowania statków, budowy ich, ładowania, i t. d. pochodzić mogą.

III.) Procentów od summy przez szlachtę hypotekowaney nie pobierać.

IV.) Wszelkie dodatki, jakichby nad summę siedminkroćstu tysięcy rubli, na zrobienie tego kanału, były potrzebne, na szlachtę zwalane nie będą. W S. Petersburgu dnia 5 Listopada 1811 roku. Na autentyku podpisano własną JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI ręką tak: ALEXANDER.

3ci Dnia 17 listopada. Do P. Szczerbinina Aktualnego Konsyliarza Stanu Rządcy Obwodu białostockiego.

Minister spraw wewnętrznych przedstawił MNIE podług Waszego doniesienia, iż w czasie elekcyi szlacheckich, tak na przeszłe, iako i terażniejsze 3 lata, członkowie Sądu Powiatowego spraw cywilnych, ustanowionego dla powiatów, Bielskiego i Drohiczyńskiego, wybrani są ze Szlachty iednego tylko, a to ostatniego powiatu. Ponieważ w obu razach, wynikło to z większey liczby obierających ze strony powiatu Drohiczyńskiego, przeto Szlachta Bielska prosi o wskazanie dla siebie środka, aby mogła używać równego prawa do składania sądu powiatowego, stosownie do ogólnego urządzenia dla Obwodu białostockiego, gdyż sąd ten powinien roztrząsać sprawy, własności ich dotykające.

Wchodząc w takową prośbę Szlachty Bielskiej ZNAYDUJĘ, iż składanie sądu powiatowego ze szlachty iednego tylko ze dwóch powiatów, w rzeczy samey niezgadza się z urządzeniem dla Obwodu białostockiego, potwierdzonym dnia 18 lipca 1808 roku. Istotnym bowiem celem takowego urządzenia mianowicie iest to, iżby członkowie pomienionego sądu byli ze szlachty obu powiatów. Na skutek czego ROZKAZUJĘ: 1) Na członków sądu powiatowego spraw cywilnych dla powiatów Drohiczyńskiego z Bielskim tak na 3, terażniejsze lata, iako i nadal obierać prezydenta albo sędziego z iednego powiatu, a na miejsca dwóch podsędków czyli assessorów z drugiego. A w takowym wyborze Prezydenta zachować w każdych trzech latach kolej naprzemian między obydwojma powiatami. 2) Toż samo prawidło w tenże sposób zachować w wyborze członków sądu powiatowego spraw cywilnych i w powiatatach Białostockim i Sokolskim. 3) Co się tycze tego powszechnego prawidła w guberniach, od byłey Polski przyłączonych, iżby na elekcyach szlacheckich mogli mieć uczestnictwo ci tylko ze szlachty, którzy mają w rzeczywistém swém posiadaniu nie mniej, nad ośm dymów: prawidło to rozciągnąć i na Obwód Białostocki.

4ty dnia 18 grudnia. Do Hrabiego Rumiancowa Kanclerza Państwa.

Hrabio Mikołaju Piotrowiczu! Pieczołowitością i roztropnym rozrządzeniem Waszém dokonana iest budowa Giełdy, która służy ku ozdobie NASZEY stolicy. Przez doprowadzenie do końca tego monumentu, gmachem swym odpowiadającego rozległości handlu PAŃSTWA NASZEGO, a razem zaświadczaającego o wzroście sztuki budowniczey w Rossyi, usprawiedliwiliście zupełnie poruczenie NASZE. W dziele tém wielkim, podjętem przez Was przy tak mnogich pracach w innych częściach sprawowania Państwa WIDZIMY nowy okaz przykładowey gorliwości Waszey o dobro oyczyzny. Oświadczaając Wam rzetelną NASZĄ wdzięczność POLECAMY Wam zapewnić o NASZEY łasce i tych wszystkich urzędników, którzy pod przewodnictwem Waszem okazali usiłowania swoje około tego dzieła. ZOSTAJĘ ku Wam zawsze przychylny. (z Gaz. Sen.)

Dnia 6 marca. Kamer Junker piątey klasy Cyrylli Naryszkin otrzymał Naywyższy rozkaz zostawać przy Jenerał-Gubernatorze Małorossyyskim, z przeznaczeniem do obowiązków w wydziale przyjmowania osiadających sukienników i fabrykantów cudzoziemskich w gubernii Półtawskiej. Konsyliarz Stanu Tarassow naznaczony Prezydentem Sądu kryminalnego w Penzie. Konsyliarz Koleski Gine Wice-Prezydent Sądu zadworowego Inflantskiego mianowany Prezydentem tegoż sądu.

Naymilszowiey ozdobieni orderami ś. Włodzimierza 4 klasy: Rządzca Kancellaryi Departamentu czarnomorskiego Konsyliarz Nadworny Rohula, zostający w korpusie kadetów morskich Porucznik floty Harnkowieńko i Nauczyciel Tripoli mający rangę 7 klasy, Assessor sądu kryminalnego w Tambowie Ardebiew, Konsyliarz woienny Bibikow, Krukowski mający rangę 8 klasy i Woieykow mający rangę 9 klasy, oraz Referendarz Sekretarz Rady rządzącey finlandzkiej Sticheus. Kawalerami orderu ś. Anny 2giey klasy mianowani: Konsyliarz Stanu Aniczkow i Prokurator guberski moskiewski Zelabuński. (Pocz. Półn.)

Dnia 2 marca. JEGO IMPERATORSKA MOSC oświadcza Naywyższe ukontentowanie JEGO IMPERATORSKIEY WYSOKOSCI CESARZEWICZOWI i Wielkiemu Xięciu Konstantemu Pawłowiczowi, Komendantom półków Leybgwardyi: strzelców półkownikowi Bystramowi, finlandzkiego półkownikowi Krzyżanowskiemu i gwardyyskiego ekwipażu Kapitanowi 2go stopnia Karcowu, za doskonałą sprawność, z jaką te półki i ekwipaż wyszły dnia dzisieyszego z Petersburga, a wszystkim rang niższych dać kazał po funcie ryby, po czaree wódki i po rublu dla każdego, oraz JEGO IMPERATORSKA MOSC zostaje w zupełnem przekonaniu, że woyska te w żadnym zdarzeniu nie

zapomną na ten zaszczyt, który na sobie noszą, a iako są czołem wojska, tak staną się przykładem dla innych wszelkiey broni, żołnierzy, we wszystkich świetnych na polu chwały usiłowaniach i tém godniey zaskarbi dla siebie łaskę Najmiłościwszego Monarchy swego. (z *Gaz. Petersb.*)

Z Wiednia dnia 5 Marca. Sprzedaż dobr duchownych odbywa się ciągle, chociaż powoli; w samey tylko Galicyi zbywa na ochotnikach do ich kupowania.

Z powodu pozwolenia, danego właścicielom wsi i gminom, na zapłacenie pieniędzmi ilości zboża, mającey się dostawić do magazynów, żywność nieco staniała.

Okoliczności czasowe uczą oszczędności i na wieczkach, jeżeli te jeszcze gdzie bywają, niewidać łakotek, bez których się przedtym nieobychało. Podczas karnawału w sali *Appollina* było niegdyś więcej gości nad 3,000, dziś zaś mniej, iak 1000.

Dnia 4 b. m. Xiążę *Rudolf i Ferdynand* odwiedzili tutejszy instytut ślepych: oglądali iego urządzenie, examinowali uczniów z ich nauk i kazali sobie tłumaczyć właściwy sposób ich uczenia. oddalając się oświadczyli ukontentowanie swoje tak przełożonym wspomnionego instytutu, iakoteż uczniom (z *Korr. Hamb.*)

Z Paryża i Marca. Nabył Rząd były klasztor na górze *Valerien* pod Paryżem, na założenie piątego domu cesarskiego, dla sierot członków Legii honorowey, przeznaczył także 500,000 na dalsze w tym roku roboty około pałacu w *Louvre*.

Przybyło do *Nismes* 650 branców hiszpańskich i angielskich, między którymi 40 officerów z zabranej osady w *Walencyi*

P. *Archenholtz*, wydawca dziennika, pod tytułem *Minerwa*, umarł niedawno w *Oyendorff*, w bliskości *Hamburga*. (*Dzien. Pań.*)

Z Neapolu 8 lutego. Po ostrej zimie zaczynamy inż używać przyjemności wiosny.

P. *Guerazzi*, iest to aptekarz w *Livorno*, który, doniosłszy rządowi Toskańskiemu, że wynalazł łatwy i bardzo tani sposób robienia cukru z kasztanów, wezwany był do *Florencyi*, gdzie przed Kommissją na to wyznaczoną, kilkakrotne doświadczenia swego wynalazku uczynił. Kommissya, zdając sprawę z iego postępowania w tém działaniu, zaświadczyła, że P. *Guerazzi* z 50 funtów kasztanów otrzymał 30 funtów zdatney do użycia zdrowey mąki, 20 funtów czystego i dobrego cukru; że wartość mąki i pozostałego syropu dostatecznie koszt kasztanów i fabrykacyi nagradza, a 5 funtów cukru są czystym zyskiem. Po czem wynalazca drukiem ogłosił sposób swój postępowania, rząd zaś Toskański sowitą mu wyznaczył nagrodę.

Dnia 17 Lutego. Dnia 26 przeszłego miesiąca bryg woienney angielski, *Blaek Prince*, rozbity został w okolicach *Gerace*. Statek ten powracał z *Ameryki* i dążył do *Messyny*: uzbroiony był 12 pięknymi armatami bronzowemi i miał 158 ludzi; wyrzucony na brzeg burzą, tak był uszkodzony, że cały ładunek i ludzie zginąćby musieli, gdyby nie przyspieszyli na ratunek ślachetni mieszkańcy; ieden maytek i ieden żołnierz stali się ofiarą gorliwości swoiey: zabrani odbywają teraz kwarantannę: artylerya i inne ważniejsze rzeczy uratowane zostały. (*Korresp. hamb.*)

Z Konstantynopola 10 lutego. Ostatnie wiadomości z *Egiptu* potwierdzają nietylko wzięcie *Jambo* i twierdzy *Nahal*, lub *Bar*, o kilka mil tylko od brzegu położoney; ale donoszą ieszcze o trzech zwycięztwach nad *Wehabitami* odniesionych w ich okolicach, które ułatwiły połączenie się świeżo, morzem tam przybyłemu korpusowi, pod rozkazami *Jussum Baszy*, starszego syna rządcy *Egiptu*, który w drugiem miejscu wyładował. Dwa te korpusy pociągnęły w wspólnym celu opanowania *Medyny*. Gońcy, wysłani od armii z doniesieniem o tym wypadku, przybyli 12 Listopada do *Kairu*.

Jednakże wykonanie tego wielkiego i trudnego

przedsięwzięcia, podług wiadomości z *Kairu*, nieprzeszkodziły bynajmniej *Mehemed-Ali-Baszy* wysłać, w tymże czasie, oddziału kawaleryi, dla wzmocnienia korpusu, zostawionego w *Egipcie górnym*, na uważanie obrótów Mameluków, którzy się tam zgromadzaia powyżej *Aswanu*, dla utrzymania bezpieczeństwa z tey strony i dla zagrozenia wszelkim napadom na buyne plony tey żyźney krainy. (*Korres. hamb.*)

Z Norymbergi d. 1 marca. Od nieiakiiego czasu osiada w Berlinie wiele rodziny z różnych znaczney. szych miast Niemiec północnych, a szczególniey ze Szczecina. Spokojność, jakiey zażywają Berlińczycy, zapewnie ich pociągnęła do odmiany swych siedlisk; a gdy handel, jedyne źródło utrzymania się miast onych, nieco podupadł, przeto za naywygodniejsze do mieszkania takie miejsca wybierają, gdzieby się z naywiększą oszczędnością obydz mogli. Od wielu już lat uformowało się w Berlinie wiele dobrze urządzonych towarzystw assekuracyynych. Te, które przed kilką laty, w okolicznościach woiennych koniec znalazło, zostawiło wiele do życzenia; tak dalece, iż kupcy chętniey w *Hamburgu* assekrować woleli. Teraz przez naypierwszych i naybogatszych kupców berlińskich przygotowany jest plan, na zasadach którego mające się utworzyć towarzystwo nie ustąpi w niczem hamburskiemu. (*Rysk. Zusch.*)

Dnia 3 marca. Podług wiadomości z Wiednia, dwa bataliony strzelców, które dotąd w Czechach stały, odebrały rozkaz ciągnąć do Galicyi, (*Rysk. Zusch.*)

Uważano na giełdzie, że od dnia 26 lutego, dukaty hollenderskie, które niezmiernie do *Rossyi i Turcyi* wychodziły, mniej zaczęły bydz szukane, niż przedtym i dla tego nieco spadły; ale w ostatnich trzech dniach pocztowych znacznie się znowu podniosły. (*Rysk. Zusch.*)

z Brunswiku dnia 22 lutego. Gazeta nasza dzisieysza ogłosiła wyrok cesarski, podpisany w pałacu *Tuilleries*, dnia 2 lutego, który nakazuje, ażeby wszystkie występki kryminalne, popełnione w okręgu wielkiey armii przez żołnierzy z wojska francuzkiego i sprzymierzonego przeciwko mieszkańcom, iako też popełnione przez mieszkańców przeciwko wojskowym, sądzone były przez udzielną Kommissją woyskową, z siedmiu officerów złożoną. Kommissją mianować będzie Marszałek Państwa, dowodzący armią, a w jego niebytności Jenerał dywizyi kommanderujący. Każdy oskarżony na mocy rozkazu Jenerał-Kommandanta będzie wzięty do aresztu i przed Kommissją stawiony, a nakoniec karany, podług surowości przepisów dla wojska w czasie wojny. (*Rysk. Zusch.*)

Z Braxelli d. 29 Lutego. Rektor Akademii tutejszey, członek legii honorowey, zważając, że nauka ięzyka łacińskiego iest iednym z głównych przedmiotów, właściwych liceom i szkołom i że zgłębiona umiejętność wszystkich iego bogactw nie inaczey, tylko przez długie i pilne czytanie, a razem przez częste i prawie codzienne ćwiczenie nabywa się; pragnąc widzieć w stanie kwitnącym naukę tego ięzyka, chcąc nadto zachęcić i pobudzić do emulacyi tych, którzy się iemu szczególnie poświęcaia, po wysłuchaniu zdania Rady Akademickiey, postanowił, co następuje: 1. Professorowie wymowy w liceach i kollegiach corok, przy uroczystym oddaniu nagród, powiedą mowę łacińską w materyi podaney. 2. Mowy takowey materya na rok terażniejszy będzie użyteczność znaomości ięzyka łacińskiego. 3. Rektor mianuje komissją z pięciu członków, która roztrząsa te mowy i przyznaje medal złoty waloru 400 franków (prawie 100 r. sr.) dla autora naylepszey z mów. 4. Wieniec laurowy przyznany będzie dla autora naylepszego poematu napisanego wierszem łacińskim sześćcio miarowym, o odnowieniu nauk przez ustanowienie Uniwersytetu Cesarskiego. Poema to mieć powinno naymniej sto wierszy. 5. Da się złoty medal waloru 300 franków (77 rub. sr.) dla autora naylepszey rozmowy więzykn łacińskim, o sposobach wskrzeszenia gustu do literatu-

ry łacińskiej w tutejszym kraju i nabycia umiejętności gruntu wney tego języka i t.d. Podpisano: Rektor *Van Hulthem.* (*Koresp. hamb.*)

Z *Kalkutty* (w *Indyach wschodnich*) 26 *Sierpnia*. Miasto *Basheen*, iedno z przedniejszych w królestwie *Pegu*, zupełnie poszło w perzynę. Pięć lub sześć tysięcy ludzi zginęło w tym pożarze: Gubernator bowiem kazał pozamykać bramy miasta. Jest to inż powtórna klęska tego rodzaju na nieszczęśliwe to miasto.

Wyprawa czterech statków wojennych, mających zabrać wojsko przygotowane na brzegu, ma się puścić na odnogę Perską. W celu zasłonięcia handlu naszego od nowych korsarzy, napastujących pobrzeża tutejsze. Są to *Jawassini*, z pokolenia *Arabów*, którzy złączwszy 45 statków korsarskich, napadli i zabrali wiele statków angielskich, żeglujących między *Bombay* i *Bassorą*.

W połowie lata terażniejszego *Xiaże Abbas* syn Króla *Afghańskiego*, *Mahmed-Szacha*, odniósł wielkie zwycięstwo nad hersztem buntowników *Mehammed-Azed-Khanem*, który opanował miasto *Kabul*. Trzy tysiące buntowników zginęło w tej bitwie. Polem rozprawy były ulice miasta, które częścią zrabowane, częścią spalone zostało.

Missyonarze angielscy, powróciwszy z *Otaity* do *Port-Jacksons*, w *Nowey Hollandyi*, usprawiedliwili się z potwarzy, rzuconey na nich, w czasie przebywania ich na *wyspach towarzyskich*, iakoby dystylłowali i przedawali tam napoje mocne i należeli do wojen domowych, z powodu których uyrzeli się przymuszonymi opuścić wyspę *Otaity*; gdy przeciwnie w *Port-Jackson* trudnią się oni edukacją dzieci, a niektórzy żarliwie wyglądają pory sposobney do rozpoczęcia prac swoich na *wyspach oceanu wielkiego*.

Komissya wyznaczona do weyrzenia w stan osady *Nowey Gallii* południowej, na sam przód zaimie się wybadywaniem rządów, którzy przywłaszczyli sobie obszerne ziemie i liczne trzody do rządu należące.

Od 30 maja wszystkie okręta zagraniczne musiały wnieść podwoioną opłatę od prawa wyścia i weyścia. Prawo wyścia opłaca się 7 od sta, weyścia 10 do 20 od sta. (*Dzień. pań.*)

Z *Charles-Town* (w *Stanach Amerykańskich*) 7 *stycznia*. Nowa rzecz-pospolita *Wenezuelska* wydała pozwolenie prowadzenia handlu wprost z *Tortolą* i innemi osadami angielskimi w *Indyach zachodnich*. Rząd także wydał odezwę, pozwalającą wygnanym, za opinie polityczne, powrócić do oyczyzny i razem nakazującą szanować prawa republikańskie. (*Dzień. pań.*)

W i a d o m o ś c i R o z m a i t e.

W *Kargali*, osadzie tatarskiej, o mil 24 od *Orenburga* położoney, (w *Rossyi azyatyckiej*) znany ieszcze pod imieniem *Sektowo*, znajduje się: mieszkańców różnego stanu do 20,000 głów, meczetów muryowanych, wspaniałych i bogatych 7, drewnianych 2; przemysł i handel dosyć są znaczne; przy każdym meczecie iest szkoła tatarska. Jedne z tych szkół są umieszczone w izbach pod meczetami, drugie w oddzielnych domach. Trzydzieści lat liczą od ich założenia. Nauczycielami są uczeni *Achunowie* i *Molny*, a czasem i prywatni ludzie; na naukę zaś, prócz dzieci tamiecznych mieszkańców, przybywają z różnych stron *Rossyi*, a nawet z *Chin*, *Bukaryi* i innych księstw azyatyckich. Uczą się czytać po tatarsku, języka arabskiego i perskiego w całej obszerności, *Arytmetyki*, *Jeometrii*, początków *Fizyki*, *Filozofii* z dzieł *Arystotelesa*, daje się ieszcze czytanie i wykład *Alkoranu* i poznanie obrzędów nabożeństwa mahometańskiego. Xięgi, używane do nauk, wszystkie są pisane; a wiele rzeczy uczą się z samego opowiadania *Achunow*, iako też

i wyjątków z różnych pisarzy, których pisma, gdyby były drukowane, możeby wiele pożytecznych i nowych wiadomości uczeni w nich znaleźli, a to tém bardziey, że te rękopisma po większej części otrzymują się z *Bukaryi*, gdzie teraz szkoły *Azyatów* w kwitującym stanie i mają do 40,000 uczniów. Znakomitsze szkoły w *Kargali* są: 1sza) przy głównym meczecie, w undzielnym muryowanym domu umieszczona, uczą w niej *Molna Aburachtan* z *Bagdadu* i *Achun*; 2ga) przy meczecie *Achuna Maulita Baszkowa*, zięcia *Muflowego*, umieszczona w dwóch drewnianych domach; 3cia) tuż przy meczecie *Molny* wydziałowego *Machameta Amiza*: do kaźdey z tych szkół na zimę zbiera się około 150 uczniów, przez lato dla różnych robót i przemysłowych zatrudnień liczba ta umniejsza się; 4ta) przy meczecie *Achuna Abdreszita Abdullina*, w której przez zimę bywa do sta uczniów. Przy tym ostatnim meczecie iest ieszcze w undzielnym budynku szkoła *Kirgizow*, podlegająca *Kommissyi Orenburskiej* pogranicznej, w której pod czas bytności *Wizytatora*, (w roku 1810) był ieden *Nauczyciel*, temu *Kommissya* płaciła wtedy pensyi roczney 120 rubli i 10 uczniów, dla których z teyże *Kommissyi* daią się stalowe pieńiędzy, przez czas zostawiania ich w szkole: uczą się zaś czytać i pisać po tatarsku i po arabsku, a potem wychodzą na *Molnow* do *Kirgizow*, w iakiem sami zechcą bydź mieyscu. We wszystkich szkołach uczą się siedząc na podłodze lub leżąc; obuwanie zaś zostawiają w przedszkółku.

Właściwe królestwo pruskie, na końcu roku 1809, miało powierzchni: 1,044 mil jeograficznych kwadratów, 1,202,403 mieszkańców; z tych: 241,998 w miastach, 968,425 we wsiach. W szczególności: *Departament Litewski* powierzchni, 515 mil kwadratów, 48,449 ludności mieskiej, a 328,867 wieyskiej, razem 377,316 mieszkańców (w roku 1802 liczone: 397,889); *Departament Prus wschodnich*, powierzchni: 386 mil kwadratów (wyłączają się z tego odnogi *Frisch* i *Kurischaf*), mieszkańców 117,340 mieskich. 341,278 wieyskich, razem: 358,618 głów (w roku 1812 było: 555,190); *Departament Prus zachodnich*: powierzchni 345 mil kwadratów (bez odnogi *Frisch* i *hah*) mieszkańców: 16,200 w miastach, 290,280 na wsiach, a razem: 366,489 dusz. — *Pomerania*, podług rachunku na końcu roku 1809, miała: mieszkańców 503,734, z tych 125,613 w miastach, a 384,121 we wsiach; (w roku 1804 ludność wynosiła 120,349 w miastach, a 389,268 po powiatach, a nadto należących do popisu wojskowego z miast liczone: 17,264 mężczyzn;) tym sposobem ludność zupełna tey prowincyi dochodziła w tedy 526,881 głów, na powierzchni kraju 442 mil kwadratów. — *Nowa Marchia*, na końcu 1809 roku miała: powierzchni 209 mil kwadratów: mieszkańców w miastach 76,444, na wsiach 189,655, razem 266,100 dusz. (*Rysk. Zusch.*)

W *Altensztein* w *Prusiech*, umarł niedawno garbarz, w wieku lat 85. Z dwóch małżeństw miał dzieci 21, z nich wnukow 44, prawnukow 50; a tak przy schyłku życia liczył 115 osób potomków swoich.

W *Paryżu* noszą eleganci małe podkówki, po większej części srebrne, a to dało powód do takiej karykatury. Przed kowalem stoi elegant z podniesioną nogą i mówi do niego: *Przyjacielu, wbiy mi parę gwoździ, gdyż mi podkówka odleci*. Kowal, kując wtedy konia, obejrząwszy się na eleganta, zdaie się odpowiadać: *Przyjacielu, niech się wprzód z iednym zwierzęciem odbęde, a dopiero wezmę się do drugiego*.

Kapelusznicy paryzcy donoszą o następującej modzie: kapelusze cokolwiek kosmate z małym okręgiem, wysoko i iak u góry, tak u dołu iednako szeroką głową, mają znowu pierwszeństwo. Głowy cukrowe stopniały, okrętowe rozbiły się, a balonowe upadły. Wstążek nie noszą inż na kapeluszach.

D O D A T E K

DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO.

W WILNIE DNIA 20 MARCA V. S. 1812 ROKU.

Wyszedł we Lwowie Prospekt Kalendarzyka poezycznego, ogłoszony przez Proffessora Hann. Umyślił on wydawać takowy Kalendarzyk, ieden w języku Polskim, drugi w Niemieckim. Niemiecki na rok przyszedł 1813 już pójdzie do druku; co się tycze Polskiego, oczekuje wydawca dzielney pomocy przyjaciół poezyi Polskiej. Dla lepszego zaś uwiadomienia czytelników Niemieckich o literaturze Polskiej, podaje P. Hann w przedmowie do Kalendarzyka Niemieckiego poezycznego krótki iey rys, którego tu część kładziemy. Zbijając P. Hann tak częste a niegruntowne zdania o ubóstwie literatury Polskiej, tak daley mówi:

„ Chociaż przeczyć nie można, że język Polski w wieku ośmnastym wielkich doznał odmian, przecież dawni Polscy Pisarze, osobliwie z czasów obudwóch pierwszych Zygmuntów, aż do dnia dzisiejszego są wzorami klasycznego stylu Polskiego, a nigdy dosyć niewychwaleni: *Krasicki, Naruszewicz, Aniażnin, Niemcewicz, Karpiński* i. t. d. którzy wszyscy klasycznie pisali, pozwolą mi, abym dawniejszych klasyków: *Jana Kochanowskiego, Skargę, Wuyka, Białobrzieskiego Gornickiego* i t. d. obok których trudno co wyrównyującego postawić, tutaj uwielbił. Każdy maż prawdziwie wielki szannie drugiego, ponieważ sam tylko wie i czuje iak go cenić przynależy. — Bez wątpienia uznał cały naród także za klasyków (iak roczniki Austriackie słusznie uważają) *Pijara Kopczyńskiego*, który przez wydanie narodowej gramatyki wielce się językowi oyczystemu zasłużył, i w tym względzie nieśmiertelną po sobie zostawi pamięć; iudzież powszechnie ulubionego poetę *Franciszka Dmbochowskiego*, znanego z przełożenia wierszem *Iliady Homera, naśladowania Boalego* i t. d. — Co tu w szczególności o piękney literaturze na pochwałę Polaków po Niemiecku mówię, tom już w roku 1802 w przydaney do Polskiego tłumaczenia *Wiosny Kleista* wyraził przedmowie, w której wielu dobrych i naleyjszych wymienił Autorów, a gdzie iednak tyle trafnych i celujących pisarzów, częścią dla zaprędkiego wypracowania wspomnionego pisma, częścią dla szczupłych granic samey przedmowy, częścią także że mi wielu ieszcze natenczas autorów znanymi nie byli, wymienić nie mogłem; teraz mając dostateczniejszą wiadomość, zachowuję sobie uczynić o nich wzmiankę w historii Polskiej literatury, która nietylko tę przerwę zapełni, ale nawet dla zagranicznych całkiem nowy okazując widok, przedmiot oddawna z nieprzyzwoitey strony uważany, w właściwym mu wystawi świetle — Tamto można się będzie doczytać o *Długoszu i Kromerze* obudwóch dawniejszych pisarzach; o *Stanisławie Grochowskim*, tym to przyjemnym rymotworcy wieku XVI. który łagodnemi i tkliwemi uczuciami przy naturalnym wdzięku wiersza innych cennie; o *Szymonie Symonidesie*; o niezmordowanym *Albertrandym* (októrym tymczasem gazetę literacką w *Halli* z r. 1809 Nro 44, kartę 365 przeczytać można) o rocznikach Towarzystwa Warszawskiego przyjaciół nauk stanowiących w terażniejszym czasie epokę; o *Skrzetuskim* i. t. d. Z iak wielkiem upodobaniem można się będzie między innemi przy dopiero wspomnianym we Lwowie r. 1567 urodzonym *Szymonie*

Symonidesie Bendońskim zabawić, który był Sekretarzem i przyjaciелеm domowym *Jana Zamoyskiego*, i bez wątpienia iednym z nayznaczniejszych Polskich poetów, równie dzielnym w Polskim iak w łacińskim wierszu. Pisane przez niego w oyczystym języku *Sielanki*, słusznie mu u wielu imie Polskiego *Teokryta* ziednały. *Zimorowicz, Gawiński i Nagurczewski* nie mogą się z nim równać. Same nawet *Sielanki Naruszewicza z Symonidesowemi* co do miłej przyjemności w porównanie iść nie mogą. Co tutaj o *Grochowskim i Symonidesie* rzekłem, nie iest zdanie moje, lecz głos prawie powszechny znawców literatury — Równie i *Dyzma Bończa Tomaszewski* przez swoje we Lwowie drukowane dydaktyczne poemata *rolnictwo* tyle sobie ziednał sławy, iż roczniki austriackie z roku 1802 Nro 5 K. 40 tak o nim wspominają: „ Pierwsza pieśń iest w każdym względzie wybornem dziełem, które nam daie prawo autora oneyże *Delilem* polskim nazywać. „ (z *Gaz. Lwows.*)

O s t r z e ż e n i e

Niżej podpisany przez niniejsze pismo ma honor czynić do wszystkich swoich wierzycielow następującą odezwę: — Powszechny w terażniejszym czasie niedostatek pieniędzy czyni mnie niesposobnym do zaliczenia w terminach summ kapitałnych — *Massa* zaś moiego majątku w ziemi *egzystująca*, całkowicie w moim dotąd będącym władaniu, dostateczną z dochodow swoich co do opłaty procentow w tym roku każdemu z wierzycieli przynieść może *satisfakcyą*. — Pomimo co iednakże gdy znajdą się niektórzy Wierzyciele zapowiadający mi niechybnie kapitałów, które tak dla trudności w tym czasie przedania ziemi, iakoteż dostania kredytu, nie z innego źródła iak z pomienionych intrat zaspokoić by się musiały; przez co i krzywda dalszym moim wierzycielom, i mnie dyskredyt mogłby się zdziłać. Wcześniej przeto temu zapobiegając, mam honor nayspokorniej prosić wszystkich moich wierzycieli aby przez wzgląd na swój własny interes, spokojność i upewnienie się o prawdzie raczyli, sami lub przez umocowanych od siebie Plenipotentow, zebrać się do miasta gubernińskiego *Wilna*, na dzień dwódziesty trzeci kwietnia roku idącego 1812, iako na termin zwykłych w tym mieście kontraktow, dla weyrzenia w stan *massy* majątku, przekonania się o istotnym funduszu moiego bezpieczeństwa, i uczynienia ze mną przyzwoitych układow. Takową odezwę własną podpisuję ręką. Datt w Wilnie roku 1812 miesiąca marca 20 dnia.

Michał Romer Stanu Konsyliarz Prezyd. Sądu gł. i kaw
Do Przedaży

i Podaie się do powszechney wiadomości przeswietney Publiczności, iż są dwie karety po zmarłym *Ianie Duchnowskim* Maystrze kunsztu stelmachskiego za mierną cenę do przedania, iedna poczworna nowa na żelaznych dragach orange koloru lakierowana przez tutejszych maystrów fundamentalnie na urząd zrobiona; druga podwójna używana, a nowo doskonale zreprowowana. Ktoby sobie życzył takowe karety posobno lub razem nabydź; raczy się udać do Pana *Iohana Heberleyna* Maystra kunsztu stelmachskiego mieszkającego w Wilnie

na Skopówce w Domu PP. Bartoszewiczów pod Nrem 42, gdzie wszelką łatwość w słowney umowie o cenę znajdzie. Ostrzega się, iż od daty dzisiejszey za Miesiąc, już o te karety umowy zawierac nie będzie można: gdyż one w tey dacie za opłatę umówionego quantum pieniędzy, kto one wprzód ostatnie ugodził, wydane będą. Datt dnia 13 Marca roku 1812.

Opiekunowie Iohan Hebenlein, Gerhard Kanne, Joseph Köhler, Chrystian Krezmer.

Oświadczenie

1 Roku 1811 Miesiąca Februarii 1 dnia. Oświadczenie Imieniem JW. JPanu Franciszki z Turowskich primo Owsianey, Rotm. Wołkowyskiej, a teraz Ważyńskiej Ciwurowey Retowskiej, i Półkow. Xstwa Zmudz. przy zażaleniu na JW. JP. Felixa Ważyńskiego Ciwun. Retow. Półkow. Ptu X. Zmudz. Starosty Tyrkszlew. Kawalera order. czyni się, *mieniąc w rzeczy takiej*, Oświadczaiąca się JW. Ważyńska Ciwun Dekr. Grodz. Ptu Telszew. w roku 1801 Miesiąca Marca 15 dnia na Instancyą swoię z obżał. oczywiście uzyskany, przez Urząd użyty exekwując drogą Tradycyi w roku 1801 Apryla 10 dnia tak perceptę ze Starostwa Tyrkszlew. iako też ogólną ruchomość bydło, naczynia browarne, ruchomość pokoiową, cynę, naczynia kuchenne, pojazdy z zaprzęgami, srebro, konie, i klacze, wedle świadectwa urzędowego listu, oraz inwentarza w tymże czasie nastających, na rzecz swoię zaięła: Po czém obżał. Ważyński Ciwun Retow. mąż żałujący rozmaitemi czasy, rozmaita ruchomość do potrzeby obeyscia się swoiego, w Dobrach Pobolwianach uważaną, nie tylko inwentarzem urzędowym poszczególnioną, ale po nim Ekonomiką oświadczaiącey się nadwiększoną ze dworu Tyrkszlewskiego do dóbr dziedzicznych Pobolwian zwaných w Powiecie Szawelskim lokowanych, iedną za wiedzą Delator, drugą z upodobania swego przewiózł i utrzymał, a która to ruchomość, gdyby w swoim czasie przez kogo należeniem do obżał. wyobrażaną nie była i tym bliżey żałca. odzyskania iako swey własności nie zadawniła Prawa przez ninieysze oświadczenie, wszelką interesso-wność uprzedza: a o wywiezienie rzeczoney ruchomości, i niepowrot iey obżał. naysolenniey Manifestuie. Zabiegaiąca na przyszłość, ażeby ztąd straty nie doświadczyła. I w takim to dopiero celu ninieysze oświadczenie współ z zażaleniem w miejscu właściwem dać do Akt ingrossować, zanoszący które iako Plenipotent podpisuję.

Obwieszczenia

2 Od Rządu Guberskiego Litewsko—Grodzińskiego ogłasza się powszechnie, że Piotr Samuela syn Maletto były kupiec Grodziński pierwszej giełdy, poddawszy się Exdywizyi, za weysciem o tey Exdywizyi dzieła do Sądu Ziemskiego Ptu Grodzińskiego pokazuie wielu swoich kredytorów i dłużników na mieszkaniu w Guberniach: Moskiewskiej, Sankt Petersburskiej, Tulskiej, Noworossyyskiej, Niżehorodskiej, Jarosławskiej, Kałuskiej, Ekaterynosławskiej, Wołyńskiej, Litewsko--Wileńskiej, Grodzińskiej, w obwodzie Białostockim, oraz za granicą w Austrii, Saxonii, i Prusii; a zatem Sąd Ziemski Grodziński na mocy Ukazu Rządzącego Senatu dnia 6 Junii 1806 roku zaszłego, i w skutek najwyższej o bankrutach ustawy, wyzywa wszystkich tegoż Maletta Pretendatorów i dłużników,

badz gdzie przebywających w Imperium Rossyyskiem i za granicą, ażeby każdy znaiący siebie pretensorem lub dłużnikiem Maletta z za iakiego bądź dokumentu, rachunku, kontraktu i względu, iawili się sami czyli przez Plenipotentów swych z należytemi dowodami, w tenże Sąd Ziemski dla rozprawy w terminie od pierwszej publikacyi w dziewięć Miesięcy, albowiem w przeciwnym zdarzeniu pretensorowie utracą swoie pretensye, i postąpieno będzie z nimi na mocy 17, 62, 65, 66, 68, 69, i 70 punktów wspomnioney o bankrutach ustawy.

Zgodno z Autentykiem Tranzlator Rządu Guberskiego Litewsko—Grodzińskiego Zacharzewski.

2 Spełniając polecenie Remissyynego Ziem. Upit. Dekretu — celem domiaru satysfakcyi kredytoróm zeszlých Józefa i samey Hubow Chor. należney — Sąd Exdywizorski w komplecie WW. Mich. Pietraszewskiego Prezydenta, Józefa Erdmana, Stanisława Eydrygiewicza, Sędziów złożonym do Folwarku Kaczan w tym Powiecie leżącego, na dniu 15 tego Miesiąca przybył. Wyrokiem odkładowym Akcessoryyne ustanowiono stopnie. Na rozebranie stosunków pretensorskich zjazd ostateczny w dniu 22 Lipca tego roku 1812 przeznaczono — W tymże czasie sposobem komportacyi w Kancellaryi Exdywizor. do interessu Konkursowego wpływaiące Dokumenta mają być iawione — Za niestannością, a ztąd nieokazaniem dowodów, ammissyia rzeczy ogłoszoną zostanie — dać wiedzieć — 1812 Mca Lutego 21 dnia.

Adam Iasiński Ziem. Upit. i Exdyw. Regent

3 Niżey podpisana stosownie do dekretu Tax-Exdywizor. massy b. Kupca Wileń. Jochera w roku 1809 febr. 20 zapadłego, obwieszczam wszystkich Kredytorów mających lokacyą na kamienicy po-Jocher. w Wilnie na ulicy Zamkowej sytuowanej, a mianowicie JWW i WW. Posłowskiego Mar. Słoń. Graf de Laiser, Sakkenow, Biskupa Stroynowskiego, Bryottęgo Prof. Szałiewskiego, Woiańskiego i dalszych, ażeby sami wspólnie lub przez Plenipotentów umocowanych stali się iak naysprzedzey zatrudnić urządzeniem i wypuszczeniem teyże kamienicy w arędę częściami lub całkowicie na rok następny od 25 apr. zaczynaiący się, w roku 1813 tegoż dnia kończyć się mająca; gdyż (iako wiadomo JWW i WW. Kredytorom) kontrakt przeszły służy tylko do terminu blisko następnego 25 apr. roku idącego, a terażniejszy tenator JP. Fran. Stainnigier oświadcza iż daley takowey kamienicy arędować nie będzie, a pomimo trzykrotne awizacye w Kur. Litt. dawane o arędę po domach publicznych a o innych kontrahentów iest trudno, a iako kontrakta względem aręd zwykle ułatwiał się w Wilnie o Stym Jerzym zawczasu, a onych już exekucya następuje w sam dzień 25 apr. tak JWW i WW. Kredytorowie przynajmniej tygodniem przed tym dniem sami ziechać lub umocowanych Plenipot. do mnie administrat. zesłać zechcą, gdzie ze strony moiey iako współ-kredyt do wspólnych układów w każdym czasie będzie gotowość, inaczey przymuszona będę chociażby za najmniejszą cenę, pomienioną kamienicę arędować, a gdy taż kamienica potrzebuie znaczney erekcyi, iakie z niey weydać intraty, na erekcyą obrócić i w tym celu ninieyszą do gazet podać awizacyą. Datt w Wilnie roku 1812 marca 18 dnia.

Zuzanna Lachowiczowa Sekr. b. D. pol.

w Wilnie	Barometr	Termometr	Odmiany
dnia Marca	cale linie	stopnie	powietrza
16 z rana	27 7 0	— 3	
po południu	27 6 3	+ 1,5	pochmurny
w wieczor	27 5 6	— 0,5	
17 z rana	27 4 7	+ 0,5	
po południu	27 5 5	+ 3,5	pochmurne
w wieczor	27 5 3	+ 3	
18 z rana	27 5 5	+ 3	
po południu	27 5 8	+ 6,5	pochmurne
w wieczor	27 5 4	+ 3,5	
19 z rana	27 4 9	+ 6	
po południu	27 3 7	+ 6	pogodny
w wieczor	27 5 2	— 1	

Cena Targowa Wileńska				
Od dnia 18 Lutego do dnia 6 Marca rub. kop				
Kommissyyna	Beczka	Zyta surowego	—	7
		Pszenicy	—	15
		Jęczmienia	—	8
		Gryki	—	5 50
		Owsa	—	7
		Grochu	—	—
		Faska Masła	—	3 50
		Funt słoniny wędzoney	—	15
		Funt mięsa wołowego	—	3
		Assygnacya 100 rubli	—	23
		Dukat	—	3

D O D A T E K

DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO.

W WILNIE DNIA 20 MARCA V. S. 1812 ROKU.

Do sprzedaży

Komissyia mińska, na rozkaz ministerium finansow, ogłasza, że na ośnwie Naywyższego manifestu roku przeszłego 1810 września 10 przedawać się będą w mińskiej gubernii, w marcu idącego roku 1812, starostwa, w liczbie 50 majątkow, opisanych niżej w przyłączonych tu tabellach. Zyczący nabydź którykolwiek z tych majątkow, zechcą udać się do Mińska, do komissyi ustanowionej przez dwunasty punkt rzeczzonego manifestu, gdzie mogą dowiedzieć się o wszystkich szczegółach, a w razie potrzeby wolno będzie obejrzyć na miejscu same majątki.—Przedaż zaczyna się w marcu na kontraktach.

Tabella majątkow skarbowych w Gubernii Mińskiej przeznaczonych na przedaź przez licytacyią w Mińsku w miesiącu Marcu 1812 roku.

1) Miałek Muchoiedy mający 2 wsie, domów włościań. 90, dusz męzkich 299, ziemi uprawnej dziesięcin 1717, sianozętny dziesięcin 2002, pod lasem dziesięcin 715, 2) Starostwo Szyckie mające 3 wsie, domów włośc. 63, dusz męzk. 330, ziemi uprawnej 3815 dziesięcin, sianozętny 1002 dziesięcin, pod lasem 783 dziesięcin. 3) Starostwo Zachalskie, mające miasteczko Zahalie, 7 wsi i 1 zaścianek, domów włościańskich 152, dusz męzk. 562, ziemi uprawnej 4408 dziesięcin, sianozętny 4580 dziesięcin, pod lasem 1306 dziesięcin. Trzy te majątki leżą w powiecie Reczyckim. 4) Starostwo Lubonickie, 1 folwark Lubonicki, mający miasteczko Lubonice i 9 wsi, w nich dymów włościań. 219, dusz męzk. 930, ziemi uprawnej 4789 dziesięcin, sianozęci 1293 dziesięcin, pod lasem 1865 dziesięcin. 2 folwark Stołpecki, mający wsie Stołpische i Podrzecze, dymów włośc. 57, dusz męzk. 198, ziemi uprawnej 765 dziesięcin, sianozęci 724 dziesięcin, pod lasem 483 dziesięcin 3 wieś Horodziec dymów włościańskich 26, dusz męzk. 117, ziemi uprawnej 900 dziesięcin. sianozęci 658 dziesięcin, pod lasem 336 dziesięcin leży to Starostwo w powiecie Bobruyskim. 5) Starostwo Krasnosielskie, mające miasteczko Krasnesioło i 11 wsi, dymów włościańskich 90, dusz męsk. 249, ziemi uprawnej 3265 dz. sianozęci 870 dz. pod lasem 708 dz. leży w powiecie Wilejskim. 6) Starostwo Bernatowskie, dymow włościańskich 4, dusz męzkich 6, ziemi uprawnej 210 dziesięcin, sianozęci 21 dziesięcin, pod lasem 23 dziesięcin. 7) Starostwo Chorobrowskie, ma tylko ziemi uprawnej 97 dziesięcin, sianozęci 65 dziesięcin, pod lasem 4 dziesięcin. 8) Starostwo Borkowskie, ma tylko ziemi uprawnej 17 dziesięcin, sianozęci 10 dziesięcin, pod lasem 51 dziesięcin. 9) Starostwo Krasnowskie ma trzy wsie i 1 zaścianek, dymow włościańskich 20, dusz męzkich 56, ziemi uprawnej 51 dziesięcin, sianozęci 85 dziesięcin pod lasem 36 dziesięcin. 10) Woytowstwa Druyskiego i Przebradskiego 2 folwarki z 25 wioskami, mają dymów włościańskich 39, dusz męzkich 169, ziemi uprawnej 3004 dziesięcin, sianozęci 964 dziesięcin, pod lasem 1025 dziesięcin—Leżą w powiecie Dziśnieńskim. Prócz tych przedawane będą jeszcze majątki wyrażone na osobney, tu przyłączonej tabelli—

Tabella o majątkach skarbowych, przeznaczonych na przedaź przez licytacyią w Mińsku w marcu 1812.

1) Starostwo Łoknickie, z włością Łoknicą, i wsią Moroczną, dymow 43, dusz męskich poddań-

skich podług rewizyi 131; gruntow dwornych pod rolą dziesięcin 89 i sążni 1904, pod sianozęciami dziesięcin 105 i sążni 564; gorzelnia 1, karczma 1, młyn wodny 1; gruntow włościańskich, pod rolą dziesięcin 686 i sążni 1752, pod sianozęcią dziesięcin 322 i sążni 2178, i nadto łąk wspólnych z graniczącym sąsiadem dziesięcin 935 i sążni 1208, koni 14, bydła rogatego sztuk 159, owiec i inney drobney trzody 236; na zawsze zostawiających się przy tym majątku lasow dziesięcin 376 i sążni 1200. W zabudowaniu jest cerkiew drewniana, dom gospodarski z budowlami folwarcznymi i ekonomicznymi. Leży w powiecie Pińskim o wiorst 50 od Pińska nad rzeką splawną Strumieniem.

2) Starostwo Ładoroskie, ze wsią Ładoroże, dymow 14, dusz rewizkich 70; gruntow dwornych pod rolą dziesięcin 102 i sążni 238, pod łąkami dziesięcin 74 i sążni 341; gorzelnia 1, połow ryb na rzece Styry u włościan gruntow pod rolą dziesięcin 131; sąż. 1979, pod łąkami dziesięcin 49 i sążni 88, tudzież łąk niepożytecznych, które mogą się obrócić na sianozęci, dziesięcin 500; koni 20, bydła rogatego 82, owiec i drobiu sztuk 27; na zawsze zostawiających się przy tym majątku lasow dziesięcin 253. Dom gospodarski z budowlami ekonomicznymi. Leży w Pińskim powiecie przy rzece Styry wpadającej do splawnej rzeki Prypecia o wiorst 50 od Pińska.

3) Woytowstwo Mińskie, nazwane Malawki, w którym mieszka sama szlachta. Gruntow dwornych pod rolą dziesięcin 400 i sążni 159, pod łąkami dziesięcin 111 i sążni 670. Ryba poławia się na rzece Swisłoczy. Lasu na zawsze przy tym majątku zostaje się dz. 139 i sążni 200. Leży w mińskim powiecie o 4 wiorsty od Mińska nad Swisłoczą wpadającą do rzeki splawnej Berezyny. Przy tym majątku karczma Serebrzańska. Gruntow dwornych dz. 24 i sąż. 74, łąk dziesięcin 1 i sążni 1024, karczma 1, zabudowanie karczemne, w powiecie Mińskim.

4) Część majątku Przylep, z 6 wsiami: dymow poddańskich 75, dusz rewizkich 210; dwornych gruntow pod rolą dziesięcin 73 i sążni 1168, pod łąkami dziesięcin 16; gorzelnia 1, karczmy 2; ryba poławia się na rzekach Usaźni i Domłynee, u włościan gruntow pod rolą dz. 574 i sążni 1385, pod łąkami dz. 108 i sążni 1658; koni 64, bydła rogatego 89, owiec i drobiu 270; lasu na zawsze zostawiających się przy tym majątku dziesięcin 589, jest dwór folwarkowy, dom ekonomiczny z budowlami. Leży w powiecie Mińskim o 35 wiorst od Mińska. Przez tę majątność płynie rzeka Usaź wpadająca do rzeki splawnej Berezyny.

5) Zaścianek-Pieczurany; w którym mieszka sama szlachta: gruntow dwornych pod rolą dziesięcin 624 i sążni 192, pod łąkami dziesięcin 45 i sążni 290, karczma 1; lasu przy tym zascianku dziesięcin 22 i sążni 1430; leży w powiecie Sluckim o wiorst 15 od Nieświża a o dziesięć od Kopyla.

6) Zaścianek Lewnieszczewicze, w którym mieszka sama szlachta: gruntow dwornych pod rolą dziesięcin 77 i sążni 2280, pod łąkami dziesięcin 24 i sążni 931; lasu sążni 1225, w powiecie Ihumeńskim o wiorst 23 od Nieświża a o 10 od Kopyla.

7) Starostwo Półtoranowickie, składające się z jednej wsi tegoż imienia: dymow 14, dusz rewizkich

51; gruntow dwornych pod rolą dziesięcin 333 i sążni 1618, pod łąkami dziesięcin 70 i sążni 2228; gorzelnia 1, karczma 1; u włościan gruntow dziesięcin 195 i sążni 927, łąk dziesięcin 52 i sążni 1060, koni 3, bydła rogatego 46, owiec i drobiu 47; lasu dziesięcin 342 i sążni 195. Dwór z folwarcznym i ekonomicznym zabudowaniem. W powiecie pińskim o wiorst 16 od Pińska.

8) *Starostwo Załużkie*, z samey ziemi złożone: gruntow dziesięcin 75 i sążni 271, łąk dziesięcin 2 i sążni 807; lasu dziesięcin 55 i sążni 445: w powiecie Pińskim o wiorst 27 od Pińska.

9) *Starostwo Bulwickie*, składające się z iedney wsi Bulwicz; dymow 2, dusz rewizkich 8; ryba poławia się na Styrze; u włościan gruntow dziesięcin 42 i sążni 1259, łąk dziesięcin 9 i sążni 2205, bydła rogatego sztuk 7, owiec i drobiu sztuk 2; lasu na zawsze zostawionego dziesięcin 46 i sążni 2277: w powiecie pińskim o wiorst 28 od Pińska.

10) *Starostwo Płotnickie*, składające się z iedney wsi Płotnicy: dymow 7, dusz rewizkich 20; u włościan gruntow dziesięcin 332 i sążni 1355, łąk 220 i sążni 309, koń ieden, bydła rogatego sztuk 2, owiec i drobiu 14; lasu na zawsze zostawiającego się dziesięcin 609 i sążni 614. Jest cerkiew. Leży w powiecie Pińskim o wiorst 35 od Pińska. W granicach tego majątku płyną 2 rzeki spławne Styr i Prypec.

11) *Starostwo Jwanickie*, z włokami horodnickimi, składające się z iedney wsi Jwanicz; dymow 6, dusz rewizkich 29; dwornych gruntow dziesięcin 87, i sążni 2270, łąk dziesięcin 24 i sążni 1785; u włościan gruntow dziesięcin 40 i sążni 1743, łąk dziesięcin 20 i sążni 588; koni 3, bydła rogatego 16, owiec i drobiu 23: w powiecie Pińskim o wiorst 7 od Pińska.

12) *Starostwo Bereżckie*, składające się z iedney wsi Bereżec: dymow 10, dusz rewizkich 29; karczma 1; na rzekach Styrze i Prypeci poławia się ryba u włościan gruntow dziesięcin 171 i sążni 366, łąk 132 i sążni 50; koni 5, bydła rogatego 25, owiec i drobiu 13 sztuk; lasu dziesięcin 169 i sążni 720; leży w pćcie Pińskim o wiorst 49 od Pińska. W tym majątku płynie rzeka spławna Prypec tudzież zaczyna się Styr.

13) *Starostwo Wysockie*. Składające się z iedney wsi Wysokiej dymow 9, dusz rewizkich 34, dwornych gruntow dziesięcin 85 i sążni 2,310 łąk dziesięcin 23 i sążni 2191, ryba poławia się na rzekach Prypeci i Strumieni: u włościan gruntow dz. 79 i sąż. 1369, łąk dz. 4 i sąż. 750, a nadto pod błotem dz. 281 i sąż. 1,662; koni 9, bydła rogatego 25, owiec i drobiu 29; dwór folwarkowy z ekonomicznym zabudowaniem leży w pćcie pińskim o 6 wiorst od Pińska. Przez ten majątek płyną rzeki Pina i Strumień.

14) *Starostwo Stachowskie*, składające się z iedney wsi Stachowa: dymow 28, dusz rewizkich 96, dwornych gruntow dz. 123 i sąż. 1,248, łąk dz. 361 i sąż. 653; na rzekach Pripeci i Bobryce 3 tonie; u włościan gruntow dz. 189 i sąż. 1977, łąk dz. 2,502 i sążni 833; koni 9, bydła rogatego 48, owiec i drobiu sztuk 35, lasu dz. 295, i sąż. 480: w tym majątku jest dom folwarczny z ekonomicznym zabudowaniem. Leży w pćcie Pińskim o wiorst 49 od Pińska. Przez ten majątek płyną rzeka Prypec i rzeczka Bobryka.

15) *Starostwo Grajewszczyzna*, z samey ziemi składające się: gruntow dz. 19 i sążni 304, łąk dz. 1 i sążni 2,280; lasu na zawsze przy tym majątku zostawiającego się dz. 241 i sąż. 558, leży w pćcie Bobruyskim o wiorst 10 od Bobruyska.

16) *Zaścianek Szatyłki*, w którym żyje sama szlachta: dwornych gruntow dz. 1,092 i sążni 233, łąk dz. 319 i sążni 1900, karczma 1, lasu dz. 94 i sążni 720: jest cerkiew drewniana. Leży w pćcie Bobruyskim o wiorst 70 od Rzeczycy a o 75 od Mozyra. Przez ten majątek płynie rzeka spławna Berezyna wpadająca do Dniepra.

17) *Starostwo Kołaczewskie*, składające się ze 4 wsi: dymow podańskich 19, dusz rewizkich 67; gruntow dwornych dz. 80 i sąż. 1908, łąk dz. 24 i sąż. 740; gorzelnia 1, karczma 1, młyn wodny 1, u włościan gruntow dz. 443 i sąż. 1,415, łąk dz. 46 i sąż. 7,

koni 25, bydła rogatego 83, owiec i drobiu sztuk 111, lasu na zawsze zostawiającego się dz. 660 i sąż. 1054, Cerkiw murowana; dom pański i ekonomiczny z dalszym zabudowaniem, w pćcie Wileyskim o wiorst 49 od miasta Wilejki.

18) *Starostwo Bytkowskie* składające się z iedney ziemi: gruntow dz. 104 i sąż. 2224, łąk dz. 7 i sąż. 1450, gorzelnia 1, karczma 1, zabudowanie karczemne i ekonomiczne, leży w pćcie wileyskim o wiorst 8 od Wilejki a o 1 od targowego miasteczka Kurzeńca.

19) *Woytostwo Załuskie*, składające się z iedney wsi Załuża; dymow 114 dusz rewizkich 422, dwornych gruntow dz. 210, łąk razem z włościańskimi dz. 467 i sąż. 227, gorzelnia 1, karczem 2, młynów wodnych 2, i 1 konny, u włościan gruntow dz. 1612 i sąż. 634, koni 17, bydła rogatego sztuk 339, owiec i drobiu sztuk 226, lasu na zawsze przyłączonego dz. 853 i sąż. 961; w tym majątku jest cerkiew drewniana, dwór i dom ekonomiczny z obszernymi budowlami leży w pćcie Bobruyskim o wiorst 100 od Bobruyska a o 70 od Słucka.

20) *Starostwo Migowskie*, złożone z iedney wsi Migówki: dymow podańskich 8 dusz rewizkich 27; dwornych gruntow dz. 57 i sąż. 1351, łąk dz. 36 i sąż. 1500; karczma 1, młyn wodny 1, u włościan gruntow dz. 68 i sąż. 1436, łąk dz. 23 i sąż. 1350; koni 12, bydła rogatego 30, owiec i drobiu 43, lasu dz. 12 i sąż. 255; dom arendarski i zabudowanie ekonomiczne; leży na wielkim trakcie z Mińska do Wilna w pćcie Wileyskim o wiorst 47 od Wilejki a 38 od Mińska.

Uwaga: wyliczone w tej tabelli grunta wszystkie są użyteczne, a zaś grunta pod wioskami ogrodami, drogami, ieżiorami i ruczajami do rachunku niewchodzą.

3 W folwarku Wierzkanie zwanym, w pćcie Wileń. i Parafii Poboyskiej sytuowanym znajduią się do przedania, nawet na kredyt roczny, rzetelnym obywatelom, następnne artykuły: bydło, owce, kozy, konie stajenne zuprzęgą, kocz, bryczki, kary do wożenia zboża, miedź browarna i kuchenna, oraz sprzęty pokojowe, chcący co kupić zechce na dzień 26, 27, 28, marca in fundo tego folwarku przybydź a wszystko okazanym znajdzie.

Opiekunowie Iohan Hebenlein, Gerhard Kanne, Ioseph Köhler, Chrystian Krezmer.

Obwieszczenia

3 Gdy IX. de Blok był Komisarz zgromadzenia XX. KK. RR od pokuty, tajemnie na krzywdę i uszczuplenie funduszu tego zgromadzenia przy złożeniu z urzędowania pomimo wszelkich zastrzeżeń prawami krajowemi i kościelnymi oraz konstytucjami zakonnymi okazał się zadłużonym do 4000 złtch przeję, po wyjaśnieniu rzeczy, gdy się okazało, iż powyższa ilość nabranych pieniędzy użytą została na własne jego potrzeby, zaczęm zgromadzenie XX. KK. RR. uczyniwszy krok prawny na mocy ukazow Naymilościwszego Monarchy, odsyła wszystkich kredytorow po satysfakcyą do osoby samego X. de Bloka Probošcza Michaliskiego i w skutek rezolucyi nastaley sądu ziem. wileń. dzień 9 następującego mca apryla do iawienia się z pretensjami jest przeznaczony, oczem przez awizacyą uwiadamia się.

Jako Prezydent XX. Kann. Regular od Pokuty X. Aug. Rogowski rządca Kościoła S. Kazimierza

1 Sąd exdywizorski w dobrach Janopolu w pćcie Wilkomirskim znajdujący się dla zaspokoienia remanentow skarbowych stosownie z przepisem remissyinego dekretu, postanowiwszy część ziemną z tegoż majątku Janopola odłączoną przez publiczną licytacyą wieczyście wyprzedać, ogłasza powszechność iż takowa licytacya odbywać się będzie w roku teraźniejszy 1812 raz pierwszy msca marca 20 powtórę 25 a potrzebie dnia 26 życzący tedy nabydź ziemię z osadą lub też wniesiedlonym obrębem, mają z potrzebnymi do pewności licytowania anexami stawać w dobrach Janopolu w zwyż wyrażonych terminach—Datt roku 1812 msca marca 11 dnia w Janopolu. Onufry z Klimontow Klimowicz S. Ziem. Wil. Exdywizor. Felicyan Zeselt Gadon Ziem. Tel. Pisarz Exdywizor. Franciszek Łopaciński Sędzia Grodz Exdywizor.